

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC438

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T679

datum uitspraak 03/12/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de Congregatie van de Heilige Geest,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 2 december 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 8 november 2013 met zaaknummer 2012T679, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 14 november 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 25 februari 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 15 juli 2014 in aanvulling op de eerder ontvangen brief d.d. 29 november 2013. Verweerder heeft bij brief van 2 september 2014 medegedeeld zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

1.3 Bij mailbericht van 23 september 2014 heeft de voorzitter van de behandelend kamer van de Klachtencommissie vragen beantwoord van de voorzitter van de Compensatiecommissie ex artikel 15 van de Compensatieregeling.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies van 8 november 2013 - verduidelijkt door het mailbericht d.d. 23 september 2014, zoals genoemd onder 1.3 - zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker heeft in de periode [jaartal] t/m [jaartal] op het [schoolopleiding] in [plaats] verbleven. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam]) was aldaar van [jaartal]-[jaartal] werkzaam in de bakkerij. De eerste keer dat verzoeker door broeder [naam] seksueel is misbruikt, werd hij met lekkere dingen uit de bakkerij naar de kelder van het seminarie gelokt. Verzoeker moest op een werkbank gaan liggen, waarna broeder [naam] verzoekers penis uit diens broek haalde en daar vervolgens 20-30 minuten mee 'speelde' door deze op en neer te bewegen. Dit was zeer pijnlijk. In de periode die volgde, sprak broeder [naam] verzoeker aan en zei hem naar de kelder te gaan, alwaar het seksueel misbruik als hiervoor vermeld, werd herhaald. Broeder [naam] nam daarbij ook de penis van verzoeker in zijn mond. Het seksueel misbruik heeft gedurende anderhalf jaar ongeveer twee keer week plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie (met zaaknummer 2012T679) d.d. 8 november 2013 dat is verduidelijkt bij mailbericht d.d. 23 september 2014, zoals vermeld onder 1.3. Het hiervoor bedoelde advies van de Klachtencommissie is gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen broeder [naam], waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Bij eerste bestudering van de bewijsstukken, was de Compensatiecommissie gekomen tot een indeling in categorie 3 (voorlopig 5), welke indeling na ontvangst van de mail d.d. 23 september 2014, zoals genoemd onder 1.3, is bijgesteld naar een indeling in categorie 4, voorlopig 5.

Na herbeoordeling van de vastgestelde feiten, is de Compensatiecommissie, gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, alsnog tot het oordeel gekomen dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie heeft zich voor dat oordeel gebaseerd op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van twaalf jaar.
- Het misbruik heeft circa anderhalf jaar voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, op en neer bewegen van verzoekers penis en het moeten ondergaan oraal seksuele handelingen.
- Het seksueel misbruik ging met pijn gepaard.
- Het misbruik heeft frequent, te weten twee keer per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het ‘thuis’ was voor verzoeker waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin verzoeker krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Bastiaans voornoemd bij brief van 15 juli 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan, beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Alhoewel hij zijn middelbare school opleiding heeft afgerond, is hij in zijn verdere opleiding en zijn werkzame leven door het seksueel misbruik en de daaruit voortkomende psychische problemen, beschadigd geraakt. Hij is veelvuldig (al dan niet uit eigen keus) van baan veranderd en heeft daardoor geen carrière kunnen maken. Daardoor zijn zijn inkomsten lager geweest dan zij hadden kunnen zijn geweest, indien het seksueel misbruik niet had plaatsgevonden. Ook heeft hij daardoor pensioenschade geleden.

Het seksueel misbruik heeft daarnaast een verwoestend effect gehad op zijn persoonlijk leven; intimiteit werd door hem als bedreigend ervaren en daardoor is zijn huwelijk gestrand. Hij is daardoor eveneens ongewild kinderloos gebleven. Verzoeker heeft moeite met omgang met superieuren en verdraagt het niet om in kleine ruimtes te verblijven (dit doet hem denken aan de kelderruimte, waar het misbruik plaatsvond). Hij is vermijdend naar sociale contacten, waardoor hij in sociaal opzicht onthecht is geraakt. Ook is hij verslaafd geweest aan alcohol om zijn problemen weg te drinken; uiteindelijk heeft ook dit geleid tot diverse problemen. Vlak voor het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd heeft hij aanspraak moeten maken op een bijstandsuitkering.

Hij heeft in zijn leven langdurig therapieën ondergaan, die gedeeltelijk door verweerder zijn vergoed.

Verzoeker wenst in aanmerking te komen voor de maximale vergoeding in categorie 5 en stelt zich op het standpunt dat het maximale compensatiebedrag ook kan worden toegekend louter op basis van smartengeld.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 2 september 2014 verklaard zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet voldoende aannemelijk is geworden dat verzoeker (substantiële) vermogensschade heeft geleden door het onderhavige seksueel misbruik. Er zijn geen, althans onvoldoende aanknopingspunten voorhanden dat verzoeker - in de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik - een (academische) studie zou hebben gevolgd, alhoewel duidelijk is dat verzoeker goed kon leren en kennelijk het gymnasium op het [school] heeft afgerond. Hij heeft ervoor gekozen om niet de priesteropleiding te beginnen en is gaan werken. Evenmin is gebleken dat verzoeker in zijn werkzame leven -wegens psychische problemen voortkomend uit het seksueel misbruik- is uitgevallen voor zijn werk met vermogensschade tot gevolg. Van een opvallend verbrokken werkzaam leven, zoals verzoeker stelt, is de Compensatiecommissie evenmin gebleken.

De rapportage van [naam] (GZ-psycholoog) d.d. 27-6-2014 biedt onvoldoende aanknopingspunten om vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik te kunnen aannemen. Niet duidelijk wordt hoe vaak [naam] verzoeker heeft onderzocht en evenmin blijkt dat [naam] informatie heeft ingewonnen bij medische behandelaars. Zij meldt ook dat zeven jaar geleden [ziekte] is vastgesteld en dat verzoeker twaalf jaar geleden een '[operatie]' heeft ondergaan. Zij concludeert dat sprake lijkt van een chronische posttraumatische stress stoornis, maar dit wordt niet door andere medische bewijsstukken ondersteund. Een verband met de gestelde vermogensschade is niet voldoende gebleken.

Dit alles afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik niet, althans niet voldoende, aannemelijk is gemaakt.

4.6 Uiteraard kan verzoeker wel aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade (smartengeld) voor het uitzonderlijk misbruik dat hem is aangedaan en voor het leed waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. Uit het advies van de klachtencommissie valt af te leiden dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan heeft geleid tot psychische problemen bij verzoeker. Hij heeft gekampt met schuld- en schaamtegevoelens. Ook heeft hij jarenlang niet over het seksueel misbruik kunnen spreken, zelfs niet met zijn toenmalige echtgenote. Verzoeker heeft zijn huwelijk zien stranden. Het seksueel misbruik is voorts aanleiding geweest om vanaf [jaartal] in therapie te gaan.

De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. Dat in het leven van verzoeker -zo valt af te leiden uit de overgelegde bewijsstukken- ook sprake is geweest van ander seksueel misbruik, doet geen afbreuk aan de omvang van het voor het onderhavige seksueel misbruik toe te kennen bedrag aan smartengeld

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,- voor immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden. Verzoeker heeft van verweerder reeds een bedrag van €14.827,20 vergoed heeft gekregen voor gevolgde therapieën. Dit bedrag dient op grond van artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering te worden gebracht op het te adviseren bedrag, waardoor thans een te adviseren bedrag resteert van €25.172,80.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.806,76 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €25.172,80 (€40.000,-- minus het reeds aan verzoeker betaalde bedrag van €14.827,20) te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €3.806,76 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 03/12/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter